

CBE, Postbus 80125, 3508 TC Utrecht

College van Beroep voor de Examens
ex artikel 7.60 van de Wet op het hoger
onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Bezoekadres
Heidelberglaan 8, Utrecht

UITSPRAAK

Ons kenmerk	CBE/K19 12 006
Telefoon	030 253 30 75
Fax	030 253 77 70
E-mail	cbe.jz@uu.nl
Website	www.uu.nl
Datum	12 maart 2020
Onderwerp	Beroep [appellante]

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Utrecht (hierna: het College) heeft de volgende uitspraak gedaan op het beroep van:

[Appellante], te [...], hierna appellante,

tegen

[verweerster], examinator van de cursus Communicatie, cognitie & begrijpelijkheid, bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, hierna verweerster.

I. Ontstaan en loop van het geding

Appellante heeft op 4 december 2019 een beroepschrift ingediend tegen het eindcijfer 5,35 voor de cursus Communicatie, cognitie & begrijpelijkheid zoals meegedeeld via Osiris op 12 november 2019.

Op 4 december 2019 is het beroepschrift doorgezonden aan de voorzitter van de examencommissie met het verzoek om in overleg met betrokkenen na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is en het resultaat van dat overleg uiterlijk binnen drie weken schriftelijk mee te delen aan het College. Een minnelijke schikking is niet tot stand gekomen en op 9 januari 2020 ontving het College het verweerschrift.

Het beroep is behandeld ter openbare zitting van het College op 6 februari 2020. Appellante is in persoon verschenen. Verweerster is eveneens in persoon verschenen, vergezeld door [voorzitter examencommissie CIW] en [secretaris examencommissie CIW].

II. Motivering

Verweerster heeft het eindresultaat van de cursus Communicatie, cognitie & begrijpelijkheid van appellante vastgesteld op een 5,35. Dit cijfer is voor 50% opgebouwd uit het eerder behaalde eindresultaat 4,9 (een 3,8 voor de eerste toets voor 70% meegeteld en een 7,5 voor de presentatie voor 30% meegeteld) en voor 50% uit de reparatietoets waarvoor appellante een voldoende (5,8) heeft behaald.

In essentie gaat het in deze zaak om de status van de reparatietoets en welk gewicht daaraan moet worden toegekend, gelet op art. 5.1. lid 1 van het OER en de bevoegdheid van examinatoren over de vorm van een reparatietoets.

Standpunten partijen

Door appellante zijn de volgende drie punten naar voren gebracht.

Bij het eerste tentamen was het gemiddelde cijfer van iedereen laag, en had meer dan 60% een onvoldoende. De cijfers zijn toen verhoogd. Bij de herkansing ([reparatie]) was het gemiddelde cijfer nog lager en daarom vindt appellante dat ook dit cijfer moet worden verhoogd.

Ook heeft appellante aangevoerd dat zij de cursus niet heeft gehaald omdat het voorlopige gemiddelde eindresultaat voor 50% meetelde. Zij is van mening dat het doel van toetsen is, om te testen of de studenten de stof voldoende beheersen en dat doel is in haar geval gehaald. Zij had immers een voldoende voor de reparatietoets. Zij heeft aangegeven dat er allerlei redenen kunnen zijn dat iemand voor de eerste toets niet goed heeft gescoord en niet alleen omdat de inzet niet goed was.

Appellante heeft ook naar voren gebracht dat indien er een gewogen gemiddelde gehanteerd wordt, het cijfer voor de reparatietoets had moeten worden verrekend met het cijfer voor het eerste tentamen en niet met het voorlopige gemiddelde eindcijfer omdat in haar geval alleen reparatie noodzakelijk was ten aanzien van dit eerste tentamen. Door de berekening van verweerster telt het cijfer voor de presentatie slechts voor 15% mee i.p.v. 30%.

Appellante wijst verder op de eventuele gevolgen die de beoordeling voor haar heeft ten aanzien van het beginnen aan een masteropleiding.

Door verweerster is onder meer het volgende naar voren gebracht.

Bij de cursus Communicatie, cognitie & begrijpelijkheid is gekozen voor een aanvullende toetsing middels een reparatie zodat studenten zich ook voor de eerste toets inzetten om de leerdoelen te behalen op een zo hoog mogelijk niveau. Deze reparatietoets repareert zowel de eerste toets als de presentatie. Volgens verweerster gaat het om dezelfde leerdoelen, het gaat om een overkoepelende opdracht waarin alles is geïntegreerd.

Verweerster heeft verder aangevoerd dat een reparatietoets een andere deelnemerspopulatie heeft dan de oorspronkelijke eindtoets. Het gemiddelde cijfer ligt bij de reparatietoets normaal gesproken lager. De reparatietoets heeft verweerster met een collega goed bekeken en zij hebben geen reden gezien voor een ophoging van cijfers.

Dat het voorlopige eindcijfer meetelt bij het bepalen van het eindcijfer is volgens de regels in de onderwijs- en examenregeling. De manier van berekenen staat duidelijk in de cursushandleiding beschreven en is gecommuniceerd tijdens ten minste één van de hoorcolleges.

Ten aanzien van de gevolgen heeft verweerster aangegeven dat dit geen reden is om een voldoende te geven. Appellante kan op een later moment als zij alleen nog deze cursus nodig heeft om de bachelor af te ronden, een extra herkansing aanvragen.

Het College overweegt naar aanleiding van de gedingstukken en hetgeen ter zitting en in de nadien ingebrachte stukken naar voren is gekomen het volgende.

Regelgeving

In de Onderwijs- en Examenregeling Bacheloropleidingen Faculteit Geesteswetenschappen 2019-2020 (OER) is het volgende bepaald:

PARAGRAAF 5 – TOETSING

art. 5.1 – algemeen

1. Tijdens de cursus wordt de student op academische vorming getoetst en wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen heeft bereikt.
2. In de Universitaire Onderwijscatalogus staat beschreven aan welke prestaties de student moet voldoen om de cursus met succes af te ronden en wat de criteria zijn waarop de student beoordeeld wordt.
3. Iedere cursus bevat meerdere toetsmomenten. Uiterlijk halverwege de cursusduur is er een moment waarop de docent de vorderingen van de student evalueert en aan de student kenbaar maakt.
4. De toetsing van de student is afgerond bij het einde van de cursus.
5. In het Reglement van de examencommissie (ook wel 'Regels en richtlijnen' genoemd, zie: students.uu.nl/files/gw-algemeen-reglement-examencommissie) staat de gang van zaken bij toetsing beschreven.
6. Een eenmaal behaalde cursus mag niet worden overgedaan."

[...]

art. 5.5 – reparatie: aanvullende of vervangende toets

1. Indien de student aan alle inspanningsverplichtingen tijdens de cursus heeft voldaan, wordt de student, uitsluitend bij een onvoldoende eindbeoordeling van ten minste een vier, eenmaal in de gelegenheid gesteld een aanvullende of een vervangende toets af te leggen.
2. Een student komt niet in aanmerking voor aanvullende of vervangende toetsing indien een voldoende is toegekend."

art. 5.6 – toetsvorm

1. Toetsing binnen een cursus vindt plaats op de wijze als vermeld in de Universitaire Onderwijscatalogus.

In het Reglement examencommissies GW van september 2019 staat het volgende vermeld:

"Art. 2.5 - Toetsen, vragen en opgaven

1. De (deel)toetsen binnen een cursus zijn vastgelegd in de onderwijscatalogus.
2. De vragen en opgaven van de toets:
 - gaan de tevoren bekendgemaakte onderwerpen waaraan de toetsstof is ontleend niet te buiten;
 - zijn duidelijk en ondubbelzinnig en zijn zodanig gesteld of bevatten zodanige aanwijzingen dat de student kan weten hoe uitvoerig en gedetailleerd de antwoorden moeten zijn.

3. De toets representeert de onderwijsdoelen naar inhoud en vorm.
4. De verantwoordelijke examinator draagt er zorg voor dat studenten tijdig voldoende inzicht kunnen krijgen in de eisen die bij de toetsen worden gesteld en dat deze eisen op geëigende wijze worden gepubliceerd.

PARAGRAAF 3 - BEOORDELING

Art. 3.1 - Beoordeling van toetsen

[..]

4. De weging van deelresultaten bij de totstandkoming van het eindresultaat is vastgelegd in de onderwijscatalogus.

[..]"

In de Cursushandleiding Communicatie, cognitie en begrijpelijkheid (maar niet in de Onderwijs-catalogus) staat het volgende vermeld over de berekening van het eindcijfer:

"Reparatietoets. Indien je gewogen gemiddelde van de presentatie en het tentamen niet voldoende is, heb je de cursus niet gehaald. Is je voorlopige eindcijfer echter minimaal 4,0 en maximaal 5,4, dan kom je mogelijk in aanmerking voor een reparatietoets. Middels deze toets wordt [sic] je een extra kans geboden de cursus alsnog succesvol af te ronden. Indien dit het geval is, dan ontvang je hierover persoonlijk bericht. Het definitieve eindcijfer voor de cursus wordt voor 50% bepaald door het voorlopige eindcijfer (het eindcijfer van voor de reparatietoets) en voor 50% door het cijfer voor de reparatietoets. Eindcijfers worden afgerond conform de regeling afronding cijfers GW (zie <https://students.uu.nl/gw/afronding-eindcijfers>). Het geldende eindcijfer is het cijfer zoals op Osiris is gepubliceerd; aan alle verkregen deelcijfers en andere beoordelingen die niet op Osiris staan kunnen geen rechten worden ontleend."

Overwegingen

Het betoog van appellante dat het resultaat van de reparatietoets moet worden verhoogd omdat het gemiddelde cijfer lager was dan bij de eerste toets en de cijfers daarvoor wel zijn verhoogd, kan niet slagen. Het College is van oordeel dat een ophoging van cijfers bij een eerdere toets, niet maakt dat dit bij een tweede toets ook dient te gebeuren. Ten eerste staat iedere toets op zichzelf en zal het aan de opleiding zijn om te oordelen over een eventuele ophoging daarvan. Verder nemen aan een reparatietoets alleen studenten deel die eerder een onvoldoende hadden behaald en dat maakt ook dat het gemiddelde cijfer lager kan zijn.

Ten aanzien van de invulling van de reparatietoets door verweerster heeft het College het volgende overwogen.

Volgens de OER dient te worden getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen heeft bereikt. Wat betreft de reparatieregeling, wordt in het desbetreffende OER niet geregeld hoe een reparatietoets dient te worden ingevuld. Dit wordt overgelaten aan de examinator.

Het college is van oordeel dat in algemene zin vraagtekens dienen te worden geplaatst bij het nut en de effectiviteit van een regeling, waarbij aan studenten die klaarblijkelijk door het behalen van een voldoende voor een reparatietoets op zichzelf aan de leerdoelen hebben voldaan, toch – vanwege het voor 50% meerekenen van het eerste cijfer – een onvoldoende kan worden toegekend, ondanks het feit dat zij aantoonbaar hebben voldaan aan de eisen (cf. art. 5.1. lid 1)

De reden voor deze reparatiemodaliteit, aldus verweerster, is dat men daarmee wil bewerkstelligen dat studenten zich voor de cursus en de daarbij behorende toetsvormen voldoende inzetten. De vraag is of het op deze wijze devalueren van het resultaat van de reparatietoets een geëigend middel is om dat doel te bereiken. Een onvoldoende is niet uit de aard der zaak verwijtbaar en juist om die reden moet er een mogelijkheid voor reparatie zijn. Bovendien wordt het nagestreefde doel – inzet van studenten tijdens de cursus - reeds gerealiseerd door de in artikel 5.5 genoemde voorwaarden voor het deelnemen aan de reparatietoets, te weten dat de student aan alle inspanningsverplichtingen tijdens de cursus heeft voldaan en ten minste een vier heeft behaald. Het college vraagt zich in deze context af wat de toegevoegde waarde is van de bestreden reparatieregeling.

In het onderhavige geval heeft verweerster dit (of appellant in voldoende mate de leerdoelen heeft bereikt) getoetst door een individueel tentamen en een presentatie. Verweerster heeft ervoor gekozen om gemakshalve één reparatietoets te maken die alle leerdoelen van de cursus bestrijkt. (Voor het oorspronkelijke tentamen heeft appellante een onvoldoende gehaald en voor de presentatie een voldoende.) Appellante heeft voor de reparatietoets een voldoende behaald (5,8). Nu dit cijfer voor 50% meetelt (samen met het cijfer voor het voorlopige eindresultaat) heeft de student de cursus niet succesvol afgerond.

Het College is van oordeel dat dit in dit geval, gelet op bovenstaande vraagtekens, niet redelijk is dat – gelet op het feit dat appellante de presentatie al met een voldoende had afgerond – deze reparatietoets vervolgens gewogen wordt met het voorlopige eindcijfer. Dit zou betekenen dat appellante voor de reparatietoets meer dan een voldoende zou moeten halen ten einde de cursus succesvol af te ronden, terwijl de leerdoelen bereikt zijn.

Her verweer van verweerster dat de enige reden voor de invulling van de reparatieregeling is dat zij ervoor wil zorgen dat studenten zich voor de cursus en de daarbij behorende toetsing inzetten kan in dit geval niet slagen, mede gelet op het feit dat appellante een deel van de leerdoelen al wel heeft bereikt (middels de presentatietoets). Verweerster heeft naar het oordeel van het College, onvoldoende aannemelijk gemaakt of en in hoeverre de student zich niet of niet voldoende heeft ingezet.

Verder werd ter zitting door verweerster nog aangevoerd dat een presentatie geen goede werkwijze was om leerdoelen te toetsen. Verweerster heeft echter zelf voor deze wijze van toetsen gekozen. Dan had het op haar weg gelegen om voor een andere toetsvorm te kiezen.

Tot slot is het College van oordeel dat niet alleen de weging van deelresultaten in de Onderwijscatalogus dient te worden vermeld conform het reglement examencommissie, maar ook informatie over de invulling van de reparatietoets als de weging in zo'n geval wijzigt, mede ten behoeve van de rechtsgelijkheid en rechtszekerheid voor studenten. Beter nog, verdient het aanbeveling (mocht men willen vasthouden aan deze reparatieregeling) dit ook in de OER op te nemen en de desbetreffende (model)bepaling uit te werken.

Derhalve moet worden beslist als volgt.

III . Uitspraak

Het College, recht doende,

- I. Verklaart het beroep van appellante gegrond.
- II. Vernietigt het besluit van verweerster van 12 november 2019.
- III. Draagt verweerster op om met inachtneming van de overwegingen van het College uiterlijk binnen twee weken na verzending van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen;
- IV. Bepaalt dat deze uitspraak in afschrift wordt verzonden aan partijen, aan het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, en de examencommissie CIW en het bestuur van faculteit Geesteswetenschappen en verkrijgbaar wordt gesteld voor belangstellenden.

Aldus vastgesteld te Utrecht op 6 februari 2020 door dr. mr. U.R.M.T. de Vries, voorzitter, dr. G. de Krom, J.B. Petersen, leden, in tegenwoordigheid van X.L. Westenburg LLB, secretaris, en bekend gemaakt op 12 maart 2020.

Was getekend,

X.L. Westenburg LLB,
secretaris

dr. mr. U.R.M.T. de Vries,
voorzitter

Als u het niet eens bent met deze uitspraak, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van deze uitspraak beroep instellen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Alle informatie daarover vindt u op de website www.cbho.nl. Aan het instellen van beroep zijn kosten verbonden.